

Kullanmak İçin Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Satın Almak, Kabul Etmek veya Bulundurmak ya da Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Kullanmak (Türk Ceza Kanunu m.191)

5237 sayılı Türk Ceza Kanunumuzun 191. maddesine göre; Kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın alan, kabul eden veya bulunduran ya da uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanan kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Kanunlarımıza göre uyuşturucuyu satın almak, kabul etmek, bulundurmak, kullanmak fiilleri tek bir maddede hüküm altına alınarak suç sayılmıştır. Bu fiiller seçimlik olarak sayılmış olup bunlardan birinin dahi mevcut olması bu suçtan soruşturma ve kovuşturma yapılması için yeterlidir.

Bu fiillerin okul, yurt, hastane, kışla veya ibadethane gibi tedavi, eğitim, askerî ve sosyal amaçla toplu bulunulan bina ve tesisler ile bunların varsa çevre duvarı, tel örgü veya benzeri engel veya işaretlerle belirlenen sınırlarına iki yüz metreden yakın mesafe içindeki umumi veya umuma açık yerlerde işlenmesi hâlinde verilecek ceza yarı oranında artırılır.

Kanunumuzda nelerin uyuşturucu ve uyarıcı madde kapsamına gireceği sayılmamışsa da uygulamada ağız, burun, damar, deri altına enjeksiyon yoluyla veya başka bir şekilde vücuda alınan esrar, eroin, amfetamin-metamfetamin, kokain, kubar, haşhaş, afyon, bonzai, skunk, sentetik kenevir, bazmorfin, sentetik kannabinoid ve türevleri, sentetik katinon ve türevleri, sentetik opioid ve türevleri gibi maddeler uyuşturucu olarak kabul edilmektedir.

Uyuşturucu Kullanma ve Bulundurma Suçunda Cezayı Arttırıcı Sebepler

Kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın alan, kabul eden veya bulunduran ya da uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanan kişi, bu suçu işlediği esnasında okul, yurt, hastane, kışla veya ibadethane gibi tedavi, eğitim, askerî ve sosyal amaçla toplu bulunulan bina ve tesisler ile bunların varsa çevre duvarı, tel örgü veya benzeri engel veya işaretlerle belirlenen sınırlarına iki yüz metreden yakın mesafe içindeki umumi veya umuma açık yerlerde bulunması/yakalanması halinde verilecek ceza yarı oranında artırılır.

Uyuşturucu Kullanma ve Bulundurma Suçunda Yargılama Süreci

Türk Ceza Kanununda yer alan kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurma suçu şikâyete bağlı bir suç değildir. Kolluk kuvvetlerinin ya da adli makamların ihbar, şikâyet veya resen harekete geçmesiyle kamu adına soruşturma veya kovuşturma yapılabilir.

Bu suçtan dolayı ilk kez bir soruşturma geçiren şüpheli hakkında 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 171. maddesinde yer alan şartlar aranmaksızın 5 yıl süre ile kamu davasının açılmasının ertelenmesine karar verilir.

Bu hallerde adli makamlarca şüphelinin erteleme süresi zarfında kendisine yüklenen yükümlülüklere uygun davranmadığı veya şüpheliye yasak kılınan fiilleri ihlal ettiği takdirde ortaya çıkabilecek sonuçlar hakkında gerekli bilgilendirme ve uyarıyı yapar. Erteleme kararı kolluk birimlerine de bildirilir.

Erteleme süresi boyunca şüpheli kişi hakkında en az 1 yıl süreyle denetimli serbestlik tedbiri uygulanır. Bu süre Denetimli Serbestlik Müdürlüğünün teklifi veya resen savcılık makamı tarafından 6 aylık sürelerle uzatılabilir. Denetimli serbestlik tedbirleri en fazla 2 yıl uzatılabilir. Hakkında denetimli serbestlik tedbiri verilen kişi, gerek duyulması halinde denetimli serbestlik sürecinde tedaviye tabi tutulabilir. Savcılık tarafından şüphelinin uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanıp kullanmadığının tespiti için yılda en az 2 defa kuruma sevkine karar verir. Unutmamak gerekir ki denetimli serbestlik kurumu bir ceza değil tedbir kararıdır.

Erteleme kararı akabinde yürütülen süreç, erteleme hükümlerine uygun olarak geçirilirse, erteleme süresi sonunda kişi hakkında kovuşturmaya yer olmadığına dair karar (KYOK) verilir.

Uyuşturucu Kullanma ve Bulundurma Suçunda Erteleme Hükümlerine Uymama

Kişi erteleme zarfında kendisine yüklenen yükümlülüklerle uymakla ve tedavi sürecini düzenli takip etmesi gerekmekte olup erteleme süre zarfında;

- Kendisine yüklenen yükümlülüklerle veya uygulanan tedavinin gereklerine uygun davranmaması halinde,
- Tekrar kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın alması, kabul etmesi veya bulundurması,
- Uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanması,

durumlarında erteleme uygulanan kişi hakkında ivedilikle kamu davası açılır. Erteleme süresi zarfında kullanılan uyuşturucu ve uyarıcı madde için ayrı bir soruşturma ya da kovuşturma yapılmaz. Suçun ilk ihlal edildiği dosya üzerinden soruşturmaya veya kovuşturmaya devam edilir.

İlk defa açılan soruşturma akabinde yürütülen kamu davası esnasında, suçun tekrar işlenmesi halinde tekrardan erteleme hükümleri uygulanmaz.

Uyuşturucu Kullanma ve Bulundurma Suçunda Hükmün Açıklanmasının Geriye Bırakılması

Uyuşturucu kullanma ve bulundurma suçu işlediği iddia edilen şüpheli hakkında kamu davası açılması halinde sanığın ceza alması halinde, belirli koşulları sağlayan sanık hakkında hükmün açıklanmasının geriye bırakılması kararı (HAGB) verilebilmektedir.

Sanık hakkında hükmün açıklanmasının geriye bırakılması kararı verilebilmesi için;

- Yargılanmanın sonucunda verilen cezanın 2 yıl ya da daha az süreli bir ceza olması veya para cezası olması,
 - Sanığın daha önce kasıtlı bir suç işlememiş ve hüküm giymemiş olması,
 - Sanığın yargılanması esnasında, hâkimin sanık hakkında bir daha suç işlemeyeceği kanaatine sahip olması,
 - Suçun işlenmesiyle mağdurun veya kamunun uğradığı zararın, aynen iade, suçtan önceki hale getirme veya tazmin suretiyle tamamen giderilmesi,
 - Sanığın, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasını kabul ettiğine dair beyanının olması,
- gerekmektedir.

Yukarıda sayılan tüm bu şartların aynı anda gerçekleşmiş olması halinde kişi hakkında hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı verilebilecektir. Sanık hakkında hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararının verilmesi halinde sanık, beş yıl süreyle denetim süresine tâbi tutulur.

Denetim süresi içinde, kişi hakkında kasıtlı bir suç nedeniyle bir daha hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilemez. Bu süre içinde bir yıldan fazla olmamak üzere mahkemenin belirleyeceği süreyle, sanığın denetimli serbestlik tedbiri olarak;

- Bir meslek veya sanat sahibi olmaması halinde, meslek veya sanat sahibi olmasını sağlamak amacıyla bir eğitim programına devam etmesine,
- Bir meslek veya sanat sahibi olması halinde, bir kamu kurumunda veya özel olarak aynı meslek veya sanatı icra eden bir başkasının gözetimi altında ücret karşılığında çalıştırılmasına,
- Belli yerlere gitmekten yasaklanmasına, belli yerlere devam etmek hususunda yükümlü kılınmasına ya da takdir edilecek başka yükümlülüğü yerine getirmesine,

karar verilebilir.

Denetim süresi içinde kasten yeni bir suç işlenmediği ve denetimli serbestlik tedbirine ilişkin yükümlülüklerle uygun davranıldığı takdirde, açıklanması geri bırakılan hüküm ortadan kaldırılarak, davanın düşmesi kararı verilir.

Denetim süresi içinde kasten yeni bir suç işlemesi veya denetimli serbestlik tedbirine ilişkin yükümlülüklerle aykırı davranması halinde, mahkeme hükmü açıklar. Ancak mahkeme, kendisine yüklenen yükümlülükleri yerine getiremeyen sanığın durumunu değerlendirerek; cezanın yarısına kadar belirleyeceği bir kısmının infaz edilmemesine ya da koşullarının varlığı halinde hükümdeki hapis cezasının ertelenmesine veya seçenek yaptırımlara çevrilmesine karar vererek yeni bir mahkûmiyet hükmü kurabilir.

Uyuşturucu Kullanma Ve Bulundurma Suçunda Hükmün Açıklanmasının Geriye Bırakılması Kararı Verildiği Takdirde Adli Sicil Kaydına İşler Mi?

Hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı, bunlara mahsus bir sisteme kaydedilir. Bu kayıtlar, ancak bir soruşturma veya kovuşturmayla bağlantılı olarak Cumhuriyet savcısı, hâkim veya mahkeme tarafından istenmesi halinde, bu maddede belirtilen amaç için kullanılabilir. Yani halk arasında sabıka olarak bilinen adli sicil kaydında bu kararlar gözükmaz. Hükmün açıklanmasının geriye bırakılması suçundan alınacak ceza memuriyete engel olmayacağı gibi kişinin iş ve eğitim hayatına engel bir durum yaratmaz.

Uyuşturucu Kullanma ve Bulundurma Suçunda Etkin Pişmanlık

Türk Ceza Kanunumuzun 192. maddesinde uyuşturucu kullanma ve bulundurma suçunda etkin pişmanlık hükümleri düzenlenmiş olup buna göre;

Kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın alan, kabul eden veya bulunduran kişi, resmi makamlar tarafından haber alınmadan önce, bu maddeyi kimden, nerede ve ne zaman temin ettiğini merciine haber vererek suçluların yakalanmalarını veya uyuşturucu veya uyarıcı maddenin ele geçirilmesini kolaylaştırırsa, hakkında cezaya hükmolunmaz.

Uyuşturucu suçları haber alındıktan sonra gönüllü olarak, suçun meydana çıkmasına ve fail veya diğer suç ortaklarının yakalanmasına hizmet ve yardım eden kişi hakkında verilecek ceza, yardımın niteliğine göre dörtte birden yarısına kadarı indirilir.

Uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanan kişi, hakkında kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurmaktan dolayı soruşturma başlatılmadan önce resmi makamlara veya sağlık kuruluşlarına başvurarak tedavi ettirilmesini isterse, cezaya hükmolunmaz. Bu durumda kamu görevlileri ile sağlık mesleği mensuplarının 279 uncu ve 280 inci maddeler uyarınca suçu bildirme yükümlülüğü doğmaz.